

Oponentský posudek na magisterskou práci

Název práce: Funkční konektivita a kvalita biocenter nadregionálního významu v přeshraničním prostoru NP Šumava a Bavorský les

Autor: Bc. Lenka Effenberková

Oponent: Mgr. Pavla Kůsová

HODNOCENÍ PRÁCE – OBSAHOVÁ STRÁNKA

název

(*) dobře vystihuje obsah práce, je věcný a stručný

~~(-) vystihuje obsah práce, avšak ne zcela jednoznačně, věcně a stručně~~

~~(-) nevystihuje obsah práce~~

cíle a hypotézy

(*) jasně formulované

~~(-) nejasně formulované~~

~~(-) chybí~~

úvod a literární přehled

~~(-) jasný a přehledný, vztahuje se k zadané problematice a obsahuje dostatečné množství informací, které shrnuje na přiměřené úrovni poznání v dané oblasti; kriticky hodnotí použité informace~~

~~(-) nepřehledný – nelogicky členěný, bez kritické analýzy, avšak s dostatečným množstvím informací~~

(*) příliš stručný (s nedostatečným množstvím podkladů) nebo nevýstižný a ke zpracovávané problematice se vztahuje pouze částečně – *chybí návaznost na cíle a hypotézy, v podstatě i vysvětlení systému ÚSES a jeho smysl z hlediska příhraniční spolupráce u přeshraničních skladebných částí.*

použité informační zdroje založené zejména na

(*) původní zahraniční a domácí literatura

~~(-) učebnice, slovníky a monografie~~

~~(-) „šedá literatura“~~

použitá literatura

(*) v odpovídajícím rozsahu

~~(-) v nedostatečném rozsahu~~

materiál a metody

(*) jasné, přehledné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, množství materiálu (pozorování, opakování v prostoru a čase) a použité metody jsou takové, že pomohou splnit vytčené cíle

~~(-) jasné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, ale množství materiálu je nedostačující~~

~~(-) nesrozumitelné (není možno posoudit adekvátnost použitých metod a materiálu) nebo nedostatečně popsané~~

~~(-) nevhodně zvolené metody, nemohou dát odpověď na vytýčené cíle~~

výsledky

(*) vhodně prezentované, odpovídají použité metodice, k vyhodnocení použity vhodné statistické metody,

~~(-) zbytečně se opakují výsledky (např. dvojitá prezentace v tabulkách i grafech), k vyhodnocení použity vhodné statistické metody~~

~~(-) k vyhodnocení nebyly použity vhodné statistické metody~~

~~(-) prezentace nedostatečná~~

interpretace dat (diskuse)

(*) odpovídající, autor prokázal dobrou znalost studované problematiky, vhodně cituje dostatečné množství literárních zdrojů

~~(-) diskuse dat je nedostatečná (diskuse neodpovídá úrovni a rozsahu uvedených dat)~~

~~(-) data nepodložená, svým rozsahem neodpovídá zpracovaným datům a údajům, spekulace převládají nad fakty~~

závěry

~~(-) práce má jasné a jednoznačné závěry, které jsou podloženy a odpovídají na cíle a hypotézy práce~~

(*) závěry jsou sice přesné a podložené, ale úplně neodpovídají cílům práce, nebo některé cíle a hypotézy nejsou zmíněny – *chybí závěr z hlediska jednotné správy území bez ohledu na státní hranice*

~~(-) závěry nejsou podloženy či nevycházejí z předkládané práce~~

HODNOCENÍ PRÁCE - FORMÁLNÍ STRÁNKA

obrázky a tabulky

(*) přehledné a obsahují dostatečné množství informací

~~(-) nepřehledné, ale obsahují dostatečné množství informací~~

~~(-) nejsou součástí textu~~

~~(-) nevyhovují~~

text

~~(-) formálně dokonalý~~

(*) bez větších formálních nedostatků

~~(-) po formální stránce nevyhovující (nemá doporučené členění)~~

jazyk

~~(-) odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu~~

(*) částečně odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu

~~(-) neodpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu~~

literatura

(*) citována bez chyb, jednotně, citace použité v textu odpovídají seznamu literatury a způsob citací odpovídá mezinárodním nebo českým normám (méně než 5 chyb na práci)

~~(-) citována s chybami, nejednotně, citace v textu neodpovídají seznamu literatury (chybějící nebo přebývající citace)~~

obsažené informace jsou

~~(-) pro obor nové nebo rozšiřující poznání a v dostatečném rozsahu, mohou tvořit základ publikace v odborném vědeckém časopise~~

~~(-) pro obor nové, ale samy o sobě nemohou tvořit základ publikace v odborném vědeckém časopise~~

(*) jsou cenným potvrzením (aplikací) známých skutečností

~~(-) jsou jen opakováním již známých skutečností bez nového přínosu~~

V případě potřeby přiložte doplňující komentář. Slovní hodnocení je **povinné** v případě, že se oponent obhajoby osobně nezúčastní.

doplňující komentář přiložen ANO (*) NE (-)

Práce splňuje - nesplňuje požadavky kladené na magisterské práce předkládané na PŘF JU, a proto ji doporučuji ~~nedoporučuji~~ k obhajobě¹.

Práci hodnotím klasifikačním stupněm¹

~~VÝBORNĚ~~ VELMI DOBŘE   ~~DOBŘE~~   ~~NEDOSTATEČNĚ~~

Slovní hodnocení oponenta:

Práce Bc. Lenky Effenberkové se zabývá hodnocením funkčnosti skladebných částí ÚSES a jejich významu bez ohledu na hranice států. Problematika ekologických sítí je velmi aktuální tematikou nejen v ČR, ale také na evropské úrovni, kde nyní vznikající projekt „Green infrastructure“ si dává za cíl zlepšit stabilitu krajiny i pomocí stabilních ekologických segmentů, které v podstatě odpovídají našemu územnímu systému ekologické stability (ÚSES).

Práce Bc. Lenky Effenberkové si vzala za cíl potvrdit předpokládané skutečnosti – tedy, že nadregionální a regionální biocentra, tj. skladebné části vyšší hierarchické úrovně ÚSES, mají skutečný význam i z hlediska ochrany druhů, neboť i dle definice biocentra ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů, je biocentrum místem, kde mohou živočichové přežívat.

Tyto cíle předložená práce zcela naplnila a doložila na 4 klíčových druzích živočichů, kteří se v této oblasti vyskytují. Velmi kladně dále hodnotím terénní šetření, které je velmi pečlivě zpracováno.

V úvodu postrádám lepší návaznost na další části práce, především vysvětlení systému ÚSES a jeho smysl z hlediska příhraniční spolupráce u přeshraničních skladebných částí, je uvedeno až v další části.

V závěru mi pak chybí závěr z hlediska jednotné správy území bez ohledu na státní hranice.

Drobné výtky se týkají především formální stránky zpracované diplomové práce - překlepů, občasného opakování slov, několik chyb u citovaných zdrojů (především internetových), nižší kvalité některých obrázků, především map výskytu. U fotografií klíčových druhů postrádám uvedení autorů těchto fotografií, uvedení internetového zdroje je v tomto případě nedostatečné.

Celkově hodnotím práci jako velmi dobrou a doporučuji ji k obhajobě.

Datum: 28.5.2012

Podpis oponenta: ..... *Paola Klimeš*

¹ nehodící se škrtněte

Oponentský posudek na magisterskou práci

Název práce: *Funkční konektivita a kvalita biocenter...*
Autor: *L. Effenberkova*
Oponent: *F. Fanta*

HODNOCENÍ PRÁCE – OBSAHOVÁ STRÁNKA

název

- dobře vystihuje obsah práce, je věcný a stručný
- vystihuje obsah práce, avšak ne zcela jednoznačně, věcně a stručně
- nevystihuje obsah práce

cíle a hypotézy

- jasně formulované
- nejasně formulované
- chybí

úvod a literární přehled

- jasný a přehledný, vztahuje se k zadané problematice a obsahuje dostatečné množství informací, které shrnuje na přiměřené úrovni poznání v dané oblasti; kriticky hodnotí použité informace
- nepřehledný – nelogicky členěný, bez kritické analýzy, avšak s dostatečným množstvím informací
- příliš stručný (s nedostatečným množstvím podkladů) nebo nevýstižný a ke zpracovávané problematice se vztahuje pouze částečně

použité informační zdroje založené zejména na

- původní zahraniční a domácí literatura
- učebnice, slovníky a monografie
- „šedá literatura“

použitá literatura

- v odpovídajícím rozsahu
- v nedostatečném rozsahu

materiál a metody

- jasné, přehledné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, množství materiálu (pozorování, opakování v prostoru a čase) a použité metody jsou takové, že pomohou splnit vytčené cíle
- jasné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, ale množství materiálu je nedostačující
- nesrozumitelné (není možno posoudit adekvátnost použitých metod a materiálu) nebo nedostatečně popsán
- nevhodně zvolené metody, nemohou dát odpověď na vytýčené cíle

výsledky

- vhodně prezentované, odpovídají použité metodice, k vyhodnocení použity vhodné statistické metody,
- zbytečně se opakující výsledky (např. dvojí prezentace v tabulkách i grafech), k vyhodnocení použity vhodné statistické metody
- k vyhodnocení nebyly použity vhodné statistické metody
- prezentace nedostatečná

interpretace dat (diskuse)

- odpovídající, autor prokázal dobrou znalost studované problematiky, vhodně cituje dostatečné množství literárních zdrojů
- diskuse dat je nedostatečná (diskuse neodpovídá úrovni a rozsahu uvedených dat)
- data nepodložená, svým rozsahem neodpovídá zpracovaným datům a údajům, spekulace převládají nad fakty

závěry

- práce má jasné a jednoznačné závěry, které jsou podloženy a odpovídají na cíle a hypotézy práce
- závěry jsou sice přesné a podložené, ale úplně neodpovídají cílům práce, nebo některé cíle a hypotézy nejsou zmíněny *konkrétně, výsledky nebyly dostatečně vyjádřeny*
- závěry nejsou podloženy či nevycházejí z předkládané práce *neformulace jasně a s více aplikovatelných doporučení.*

HODNOCENÍ PRÁCE - FORMÁLNÍ STRÁNKA

obrázky a tabulky

- přehledné a obsahují dostatečné množství informací
- nepřehledné, ale obsahují dostatečné množství informací
- nejsou součástí textu
- nevyhovující

text

- formálně dokonalý
- bez větších formálních nedostatků
- po formální stránce nevyhovující (nemá doporučené členění)

jazyk

- odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
- částečně odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
- neodpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu

literatura

- citována bez chyb, jednotně, citace použité v textu odpovídají seznamu literatury a způsob citací odpovídá mezinárodním nebo českým normám (méně než 5 chyb na práci)
- citována s chybami, nejednotně, citace v textu neodpovídají seznamu literatury (chybějící nebo přebývající citace)

obsažené informace jsou

- pro obor nové nebo rozšiřující poznání a v dostatečném rozsahu, mohou tvořit základ publikace v odborném vědeckém časopise
- pro obor nové, ale samy o sobě nemohou tvořit základ publikace v odborném vědeckém časopise *
- jsou cenným potvrzením (aplikací) známých skutečností
- jsou jen opakováním již známých skutečností bez nového přínosu

V případě potřeby přiložte doplňující komentář. Slovní hodnocení je **povinné** v případě, že se oponent obhajoby osobně nezúčastní.

doplňující komentář přiložen ANO NE

*) viz poznámka u odd. "ZÁVĚRY."

Práce splňuje - nesplňuje požadavky kladené na magisterské práce předkládané na PřF JU,
a proto ji doporučuji – nedoporučuji k obhajobě¹.

Práci hodnotím klasifikačním stupněm¹

~~VÝBORNĚ~~ VELMI DOBŘE ~~DOBŘE~~ ~~NEDOSTATEČNĚ~~

Datum: 16.5.2012

Podpis oponenta:

---

¹ nehodící se škrtněte

Diplomová práce

L. Effenbergová:

Funkční konektivita biocenter nadregionálního významu v přeshraničním prostoru NP Šumava a Bavorský les

2012, Jihočeská univerzita České Budějovice, Přírodovědecká fakulta

---

Spolu s Bavorským národním parkem tvoří Národní park Šumava největší přírodní území střední Evropy. Hlavními typy ekosystémů ve vyšších nadmořských výškách jsou přírodě blízké smrkové lesy na přirozených stanovištích a slatě – vrcholová rašeliniště s klečovými porosty a rašelinnými smrčínami. Tyto biotopy se vyskytují na obou stranách státní hranice. Tvoří tedy jeden přirozený celek a ve smyslu evropských směrnic a doporučení by tedy měly být shodným způsobem spravovány. Doposud tomu tak nebylo a není.

Cílem předložené práce bylo ověřit v rámci terénního výzkumu výskyt shodných biotopů v přeshraniční části obou národních parků a na základě několika indikačních druhů posoudit podobnost/identitu přírodních podmínek v obou parcích jako základ návrhu pro zpracování jednotného systému správy a ochrany tohoto území. Systém hodnocení biotopů – jakkoliv vychází ze stejných principů - se totiž dosud v obou parcích poněkud liší.

Výzkum se soustředil na dvě lokality: oblast Modravské slatě – Roklan a oblast Trojmezí. Jako vhodné indikační druhy byli zvoleni: rys ostrovid, tetřev hlušec, datlík tříprstý a perleťovec mokřadní. Pro první tři druhy je střední Šumava oblastí přirozeného výskytu. Perleťovec mokřadní do této oblasti zasahuje jen okrajově; jeho hlavní oblastí výskytu jsou luční porosty v nižších polohách s hostitelskou rostlinou rdesnem hadí kořen.

Výzkum potvrdil dřívější opodstatněný předpoklad kvality inventarizovaných biotopů na obou zkoumaných lokalitách. V obou případech jde o území, která poskytují příznivé podmínky pro trvalou existenci populací tří z uvedených „vlajkových druhů“ rysa, tetřeva a datlíka. V případě lokality Trojmezí je význam poněkud omezen jednak menší rozlohou lokality (766 ha) a především skutečností, že lokalita na českém území nemá (dosud?) ekvivalent na území Bavorska. Dalším omezujícím faktorem je absence chráněného prostoru na území Rakouska – tam jde o hospodářsky využívané lesní území. V důsledku toho má lokalita Trojmezí „pouze“ charakter regionálního biocentra.

Zcela mimořádný význam má naproti tomu území Modravské slatě – Roklan v centrální části Šumavy (rozloha 7.608 ha) s ekvivalentem v Bavorském národním parku (rozloha 3.876 ha). Na celkové rozloze 11.483 ha po obou stranách česko-bavorské hranice jsou zde vytvořeny podmínky pro vznik a trvalou existenci biocentra evropského významu. V obou jeho částech existují shodné podmínky pro zavedení jednotné správy a ochrany,

tak jak to vyžadují a doporučují příslušné evropské normy pro systém Natura 2000. Pojem „Divoké srdce Evropy“ nebyl a není tedy výmyslem umanutých ekoteroristů, ale zcela reálnou a realizovatelnou opcí pro aktivní spolupráci obou národních parků.

Přirozeným výsledkem tohoto zjištění by mělo tedy být doporučení a následující dohoda obou národních parků o vyhlášení evropského biocentra Modravské slatě – Roklan.

Poznámky a dotazy:

Autorka se výrazně soustředila na vlastní zhodnocení kvality biotopů v dotčených územích. Úvodní část práce týkající se hodnocení významu ekologických sítí v současné evropské krajině je zpracována až příliš stručně. V ještě větší míře to platí pro závěr práce. V něm se konstatuje jedinečnost a kvalita území, ale zcela chybí návrhy doporučení jak s výsledky šetření v obou národních parcích dále naložit a jak jich účelně využít.

Metodický postup použitý na Šumavě se nepochybně osvědčil. Bylo to možné m.j. i proto, že o indikačních druzích byla k dispozici podrobná dokumentace. Dal by se takový postup uplatnit i v jiných národních parcích – všechny české národní parky leží totiž v příhraničních oblastech?

Hodnocení kvality biotopů vycházelo z poměrně obsáhlých databází o výskytu „vlajkových druhů.“ Ne všude jsou ale takové obsáhlé databáze k dispozici. Jak postupovat v takových případech?

Daly by se pro tento účel využít i jiné indikační druhy (např. druhy bylinného patra, výskyt specifických společenstev) nebo jiné srovnatelné údaje?

Závěr:

Diplomová práce splnila uložené zadání. Doporučuji její k přijetí jako základu pro udělení magisterské hodnosti.

Dobřichovice 12. května 2012.

Prof. em. Josef Fanta
Ke králům 1109
252 29 Dobřichovice